

**Άγιος Μάρκος ο Ευγενικός: Οι Απόστολοι μας
παρέδωσαν να επικαλούμαστε και να
ομολογούμε εν Πνεύματι τον Κύριο Ιησού
Χριστό, Υιό του Θεού!**

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Άγιος Μάρκος Ευγενικός.

«Περί των λόγων που περιέχει η θεία ευχή, δηλαδή το 'Κύριε Ιησού Χριστέ, Υιέ του Θεού, ελέησόν με'»

Πόση δύναμη έχει η ευχή και ποιες είναι οι δωρεές της σε όσους τη χρησιμοποιούν και σε ποια πνευματική κατάσταση τους φέρνει, δεν είμαστε εμείς σε θέση να πούμε.

Τους λόγους όμως από τους οποίους αυτή αποτελείται, τους βρήκαν αρχικά οι άγιοι Πατέρες μας, που δεν τους επινόησαν οι ίδιοι, αλλά πήραν τις αφορμές από παλιά από την ίδια την αγία Γραφή και από τους κορυφαίους Μαθητές του Χριστού· ή, να πούμε καλύτερα, τους δέχθηκαν αυτοί σαν κάποια πατρική κληρονομιά και τους μεταβίβασαν σ' εμάς.

Ωστε και από αυτό γίνεται φανερό, σε όσους δεν έμαθαν από την πείρα τους, ότι αυτή η ιερή ευχή είναι κάτι το ένθεο και ένας ιερός χρησμός. Γιατί πιστεύουμε ότι είναι θείοι χρησμοί και πνευματικές αποκαλύψεις και λόγοι Θεού όλα όσα έδωσε στους ιερούς Αποστόλους να πουν ή να συγγράψουν ο Χριστός, ο οποίος λάλησε

μέσω αυτών.

Έτσι, ο θειότατος Παύλος, φωνάζοντας σ' εμάς σαν από το ύψος του τρίτου ουρανού, λέει: «Κανείς δεν μπορεί να πει Κύριε Ιησού, παρά μόνο με Πνεύμα Άγιο».

Με την αρνητική λέξη «κανείς» φανερώνει πολύ θαυμάσια ότι η επίκληση του Κυρίου Ιησού είναι κάτι το πολύ υψηλό και ανώτερο όλων.

Επίσης, ο μέγας Ιωάννης [Ευαγγελιστής] που διακήρυξε σαν βροντή τα πνευματικά, αρχίζει με τη λέξη που τελειώνει ο Παύλος και μας δίνει τη συνέχεια της ευχής ως εξής: «Κάθε πνεύμα που ομολογεί τον Ιησού Χριστό, ότι ήρθε ως αληθινός άνθρωπος, είναι από το Θεό».

Αυτός χρησιμοποίησε βέβαια εδώ κατάφαση, αλλά απέδωσε, όπως και ο Παύλος, στη χάρη του Αγίου Πνεύματος την επίκληση και ομολογία του Ιησού Χριστού.

Ας έρθει τώρα τρίτος ο Πέτρος, η ακρότατη κορυφή των θεολόγων, για να μας δώσει το υπόλοιπο αυτής της ευχής. Όταν δηλαδή ο Κύριος ρώτησε τους Μαθητές: «Ποιος λέτε ότι είμαι;», προλαβαίνοντας ο φλογερός μαθητής τους άλλους, όπως το συνήθιζε, είπε: «Συ είσαι ο Χριστός, ο Υιός του Θεού», έχοντας λάβει την αποκάλυψη αυτή, σύμφωνα με τη μαρτυρία του ιδίου του Σωτήρα, από τον ουράνιο Πατέρα, ή, πράγμα που είναι το ίδιο, από το Άγιο Πνεύμα.

Πρόσεξε λοιπόν αυτούς τους τρεις ιερούς Αποστόλους πως ακολουθούν ο ένας τον άλλο σαν σε κύκλο, παίρνοντας ο ένας από τον άλλο αυτά τα θεία λόγια έτσι που το τέλος του λόγου του προηγούμενου να γίνεται αρχή για τον επόμενο.

Ο ένας δηλαδή λέει «Κύριον Ιησού», ο άλλος «Ιησού Χριστό», ο τρίτος «Χριστό, Υιό του Θεού», και το τέλος συνάπτεται στην αρχή σαν σε κύκλο, όπως είπαμε, επειδή δεν έχει καμία διαφορά να πει κανείς Κύριο και Υιό του Θεού -γιατί και τα δύο αυτά φανερώνουν τη θεότητα του μονογενούς Υιού και παριστούν ότι είναι ομοούσιος και ομότιμος με τον Πατέρα.

Έτσι αυτοί οι μακάριοι Απόστολοι μας παρέδωσαν να επικαλούμαστε και να ομολογούμε εν Πνεύματι τον Κύριο Ιησού Χριστό, Υιό του Θεού· αυτοί είναι και τρεις και πιο αξιόπιστοι απ' όλους -εφόσον κάθε λόγος, σύμφωνα με τη θεία Γραφή, βεβαιώνεται με τρεις μάρτυρες.

Αλλά και η σειρά των Αποστόλων που τα είπαν, δεν είναι χωρίς σημασία: από τον Παύλο δηλαδή, τον πιο τελευταίο χρονικά από τους Μαθητές, αρχίζει η μυστική παράδοση της ευχής και δια του μεσαίου, του Ιωάννη, προχωρεί στον πρώτο, τον Πέτρο, που με την αγάπη πλησίαζε τον Ιησού περισσότερο από τους άλλους.

Τούτο συμβολίζει, νομίζω, την προκοπή μας με ορθή σειρά και την άνοδό μας και την ένωσή μας με το Θεό μέσα στην αγάπη, δια της πράξεως και της θεωρίας.

Γιατί βέβαια ο Παύλος είναι εικόνα της πράξεως, καθώς είπε ο ίδιος: «Κοπίασα περισσότερο απ' όλους», ο Ιωάννης της θεωρίας, και της αγάπης ο Πέτρος, για τον οποίο μαρτυρεί ο Κύριος πως αγαπούσε περισσότερο από τους άλλους.

Συνεχίζεται

Απόσπασμα από τον λόγο του αγίου Μάρκου του Ευγενικού, «Περί των λόγων που περιέχει η θεία ευχή, δηλαδή το 'Κύριε Ιησού Χριστέ, Υιέ του Θεού, ελέησόν με'», όπως περιέχεται στον Ε' τόμο, της "Φιλοκαλίας των Ιερών Νηπτικών", των εκδόσεων το Περιβόλι της Παναγίας. Μετάφραση Αντώνιος Γαλίτης.